Dosarul nr. 3-2731/2022, 2-22161092-12-3-04112022

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

06 iunie 2024 municipiul Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)

în componență:

președintele ședinței, judecătorul Viorica Dodon

grefierul Alina Roman

cu participarea:

reclamantului Grigore Moisei

examinând în ședință de judecată publică cauza în procedura contenciosului administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Grigore Moisei împotriva Președintelui Republicii Moldova privind obligarea la emiterea actului administrativ,

c o n s t a t ă

Reclamantul Grigore Moisei a depus cerere de chemare în judecată împotriva Aparatului Președintelui Republicii Moldova, solicitând obligarea la emiterea actului administrativ de primire a reclamantului în audiență, de recunoaștere și restabilire a dreptului la pensia de dizabilitate pentru participarea la lichidarea urmărilor avariei de la C.A.E. Cernobâl în zona de înstrăinare.

În motivarea acțiunii sale a indicat că la 27 august 2022 s-a adresat către Președintele Republicii Moldova, invocând dezordinea din sistemul de asigurări sociale.

Susține că potrivit art. 73 și art. 94 din Constituția Republicii Moldova Președintele Republicii Moldova are dreptul la inițiativă legislativă și de a emite decrete. Mai mult, are dreptul de a se adresa la Curtea Constituțională, inclusiv pentru soluționarea problemei invocate de reclamant.

Mai indică reclamantul că audiența sa este garantată și prin consiliera Sorina Ștefârță, care timp de mai mult de o lună nu a făcut nimic.

Din această cauză, la 03 octombrie 2022 a înregistrat la Aparatul Președintelui Republicii Moldova o petiție prin care a solicitat o audiență la consilierul în domeniu dezvoltării sociale.

La 14 octombrie 2022 a primit un răspuns din 07 octombrie 2022 prin care a fost informat că obiectul petiției ține de competența instanței de judecată.

Aparatul Președintelui Republicii Moldova a prezentat referință la acțiunea inițiată de Grigore Moisei, solicitând respingere pretențiilor formulate ca fiind neîntemeiate.

Autoritatea publică pârâtă a indicat că reglementările naționale și internaționale nu stabilesc pentru președintele Republicii Moldova o obligație de a acorda audiență cetățenilor Republicii Moldova.

În partea ce ține de obiecțiile privind stabilirea pensiei reclamantului, autoritatea publică pârâtă indică faptul că aceste pretenții urmează a fi invocate în raport cu autoritatea publică competentă, care în speță ar fi Casa Națională de Asigurări Sociale.

Examinând acțiunea inițiată de reclamant, cercetând probele anexate la dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, studiind normele legii aplicabile, instanța de judecată conchide că pretențiile lui Grigore Moisei sunt neîntemeiate și acțiunea urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

Conform art. (3) Cod administrativ, legislaţia administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinându-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept.

Potrivit art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

În conformitate cu art. 189 alin. (1) și (2) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci cînd autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Conform art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate

administrativă. Fiind investită cu atribuția cercetării stării de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, în temeiul art. 22 și 219 Cod administrativ, instanța de judecată reține că obiect al examinării prezentei cauze în instanța de contencios administrativ îl constituie anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea autorității publice de a emite act administrativ individual favorabil.

În conformitate cu art. 206 alin. (1) Cod administrativ, o acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare);

b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare);

c) impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare);

d) constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare); sau

e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ).

În conformitate cu art. 207 alin. (1) din Codul administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sînt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

La verificarea admisibilității unei acțiuni, instanța de contencios urmează să stabilească dacă aceastea corespund exigențelor legale notate de art. 207 alin. (2) lit. a)-h) Cod administrativ, și dacă se constată vreo una din aceste omisiuni cererea urmează a fi declarată ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 208 alin. (3) și (4) Cod administrativ, dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acţiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual. O acţiune în realizare se admite numai dacă reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere prin care a solicitat realizarea, tolerarea sau omiterea unei acţiuni.

În speță reclamantul a declanșat acțiunea de contencios administrativ urmărind obligarea autorității publice pârâte de a-l primi în audiență și de recunoaștere și restabilire a dreptului la pensia de dizabilitate, având în vedere refuzul autorității publice vizate de a-i satisface cererea depusă în acest sens.

Astfel, instanța de judecată consideră că în speță sunt întrunite condițiile de admisibilitate, motiv pentru care urmează să se expună asupra fondului cauzei.

Lucrările dosarului atestă faptul că la 03 octombrie 2022 reclamantul Grigore Moisei a depus la Aparatul Președintelui Republicii Moldova o cerere prin care a solicitat audiența sa în cel mai scurt timp.

La 07 octombrie 2022 Aparatul Președintelui Republicii Moldova a emis răspunsul nr. 11-04-3201, prin care l-a informat pe Grigore Moisei despre faptul că obiectul petiției vizează un domeniu care excede competența instituției prezidențiale și dânsul ar urma să se adreseze Ministerului Muncii și Protecției Sociale.

Instanța de judecată reține că în conformitate cu art. 93 alin. (1) Cod administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția.

Deși reclamantul critică activitatea administrativă realizată de Aparatul Președintelui Republicii Moldova, în sensul în care nu este de acord cu omisiunea autorității publice vizate de a-l primi în audiență și de a soluționa problema invocată, inclusiv prin sesizarea Curții Constituționale, dânsul a eșuat probarea propriilor pretenții, invocând în mod declarativ dezacordul său.

Se cere a fi precizat că art. 38 alin. (1) din Codul jurisdicției Constituționale stabilește că Curtea Constituţională exercită jurisdicţia constituţională la sesizarea făcută de:

a) Președintele Republicii Moldova;

b) Guvern;

c) ministrul justiţiei;

d) Curtea Supremă de Justiţie;

f) Procurorul General;

g) deputatul în Parlament;

h) fracţiunea parlamentară;

i) avocatul parlamentar;

j) Adunarea Populară a Găgăuziei (Gagauz-Yeri) - în cazurile supunerii controlului constituţionalităţii legilor, regulamentelor şi hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Preşedintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor şi dispoziţiilor Guvernului, precum şi a tratatelor internaţionale la care Republica Moldova este parte, ce îngrădesc împuternicirile Găgăuziei.

Alin. (2) din același articol stabilește că subiecţii prevăzuţi la alin. (1) pot face sesizări în probleme ce ţin de competența lor, cu excepţia sesizării

a) privind revizuirea Constituţiei, care poate fi făcută de subiecţii indicaţi în Constituţie art. 141;

b) privind constatarea circumstanţelor ce justifică dizolvarea Parlamentului, care poate fi făcută de Preşedintele Republicii Moldova;

c) privind constatarea circumstanţelor ce justifică suspendarea din funcţie a Preşedintelui Republicii Moldova sau interimatul funcţiei de Preşedinte al

Republicii Moldova, care poate fi făcută în temeiul unei hotărîri a Parlamentului, semnate de Preşedintele Parlamentului;

d) ce are ca obiect constituţionalitatea unui partid, care poate fi făcută de Preşedintele Republicii Moldova, de Preşedintele Parlamentului, de Guvern, de ministrul justiţiei sau de Procurorul General. Preşedintele Parlamentului poate face sesizări numai în temeiul unei hotărîri a Parlamentului, Procurorul General – în temeiul unei hotărîri a colegiului Procuraturii Generale, ministrul justiţiei – în temeiul unei hotărîri a colegiului Ministerului Justiţiei.

Obiectul petiției adresate de către reclamant Aparatului Președintelui Republicii Moldova viza un domeniu care excede competența instituției prezidențiale, domeniu care ține de competența Casei Naționale de Asigurări Sociale, în condițiile în care, în esență, reclamantul contestă acțiunile acestei autorități.

Din art. 1 al Legii nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale rezultă expres că Casa Naţională de Asigurări Sociale este autoritatea administrativă centrală în subordinea Guvernului, care administrează şi gestionează sistemul public de asigurări sociale.

Respectiv, autoritatea publică pârâtă în mod justificat a explicat reclamantului că petiția acestuia nu putea fi soluționată de către instituția prezidențială, în condițiile în care reglementările constituționale și infraconstituționale nu stabilesc pentru Președintele Republicii Moldova o obligație de a acorda audiență cetățenilor, or, acest prerogativă ține în mod exclusiv de discreția autorității publice vizate, asumată în dependență de programul și disponibilitatea Președintelui.

Autoritatea publică pârâtă a examinat în termenul stabilit de lege petiția formulată de reclamantul Grigore Moisei și a emis o soluție în acord cu legislația în vigoare.

Prin urmare, instanța de judecată consideră necesar a respinge ca neîntemeiată acțiunea inițiată de Grigore Moisei, or, activitatea administrativă contestată în speță este legală, fiind realizată cu respectarea procedurii și competenței stabilite de lege.

În conformitate cu prevederile art. 224 alin. (1) lit. f) Cod administrativ, examinînd acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată respinge acţiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sânt îndeplinite condiţiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)-e).

În conformitate cu art. 195, 224 alin. (1) lit. f), 231, 232 Cod administrativ, art. art. 236, 238-240 Cod de procedură civilă, instanța de judecată

h o t ă r ă ş t e

Se respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Grigore Moisei împotriva Președintelui Republicii Moldova privind obligarea la emiterea actului administrativ de primire a reclamantului în audiență, de recunoaștere și restabilire a dreptului la pensia de dizabilitate pentru participarea la lichidarea urmărilor avariei de la C.A.E. Cernobâl în zona de înstrăinare.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Râşcani).

Președintele ședinței,
judecătorul Viorica Dodon